

- ✓ Drobné památky Rozstání
- ✓ Ekocentrum Iris v dubnu
- ✓ Jaro ožívá na křídlech čápů
- ✓ Čápi přilétají na Moravu
- ✓ Velikonoční zdobení
- ✓ DDM Olomouc v dubnu
- ✓ Setkání na Ivančeně
- ✓ Kulturní akce v TIC Konice
- ✓ Komunita 2018+ Olomouc
- ✓ Knihovna města Olomouce
- ✓ Dub. akce ve Velké Bystřici
- ✓ Den otevřených dveří
- ✓ Barevný svět přírody
- ✓ Praha protektorátní
- ✓ Charvátští hodnotili

Vážení čtenáři,

vítejte v období jarním, čase letním a počasí aprílovém. Říká se „březen, za kamna vlezem, duben, ještě tam budem...“. Ale to by byla skoro škoda. Propásli bychom totiž možnost vyrazit za drobnými památkami Protivanovska, jak nám je připravil náš průvodce Bc. Ján Kadlec. Dále bychom promeškali přílet čápů a dalších ptačích druhů, 6. oddíl Ostřížů připravil setkání na legendární Ivančeně v Beskydech, velikonoční dovednosti si můžete osvěžit ve Velké Bystřici i na Barokní sýpce v Luděřově, budete mít ojedinělou možnost navštívit zámek ve Víceměřicích, ve kterém sídlí Domov u rybníka a zve nás k návštěvě.

Mezinárodní den památek bude probíhat také na zámku ve Šternberku, tradičně pestrý je program Střediska ekologické výchovy Iris, nové webové stránky má komunita 2018+ Olomouc, začátkem května proběhne v Brandýse tradiční Audience u císaře Karla I. pod záštitou JCKV Karla Habsbursko-Lotrinského. Jindřich Andrš nás provede úspěšnými filmy roku 2018, Ing. Tomáš Kryl Prahou protektorátní.

Jó, jó, pořád se něco děje.... Pěkné jarní dny přeje

Redakce

České filmy roku 2018, které si nechcete nechat ujít

Minulý měsíc byly dle hlasování padesáti předních českých filmových kritiků oceněny nejlepší filmy roku 2018. Nominované a oceněné filmy jsou pravdivou přehlídkou toho nejlepšího, co u nás loni vzniklo.

Nejlepším filmem byl vyhlášen **Jan Palach** režiséra Roberta Sedláčka. Snímek je důmyslným pomníkem obětavého činu a poctivým portrétem tehdejší doby. Kromě věrohodného ztvárnění, o které se Sedláček jakožto bývalý dokumentarista zasadil, je dominantou filmu realistický projev hlavních herců a především Zavadila, který ztvárnil Palacha. Sedláčkovy dřívější filmy jsou spíše argumentačně a textově položené, zatímco v **Janu Palachovi** originálně pracuje s filmovou řečí a budovanou atmosférou. V tomto ohledu pan Sedláček jakožto režisér, myslím překročil svůj vlastní stín.

Nejlepším dokumentem se stal snímek **Až přijde válka** Jana Geberta. Film který měl premiéru na světovém festivalu Berlinále, načež objel filmový svět, je observačním portrétem skupiny Slovenských domobránců, kteří se během dvou let radikalizují s náklonem k fašismu. Snímek je nejsilnější v zachycení proměny vůdce skupiny – mladého studenta, který sotva odmaturoval a jako svůj koníček cvičí skupinu podobně starých mladíků v domobraně. Na začátku filmu sledujeme skupinu obyčejných chlapců připomínající skauty, opouštíme je ve chvíli, kdy se struktura skupiny proměnila na totalitní

a s politickými ambicemi. Snímek překvapuje ukázkou toho, jak snadno a nenápadně může takový přerod nastat.

Dalším skvělým hraným filmem, který oproti Cenám kritiky bodoval na Lvech, je film **Všechno bude** Olma Omerza. Režisér je původem Slovinec, avšak od dětství žije v Čechách a je absolventem Pražské FAMU. Již několik let je považován za jeden z největších talentů naší současné kinematografie – jeho filmy jsou často úspěšné na světových festivalech, dokážou však zaujmout i běžné publikum v českých kinech. Častým tématem jeho filmů je dětské vnímání světa, či přechod mezi dětstvím i dospělostí. **Všechno bude** v jeho filmografii tak není svým záměrem výjimkou. Film je cestě dvojice chlapců, kteří vyrazili autem za dobrodružstvím po Česku. Během ní zažívají mnoho nepřijemných i humorných situací, které často tematizují právě vztah světa dětského se světem dospělých. Chlapci jsou neherci a jejich i další herecké výkony jsou hlavní předností filmu. (Za herectví vybral film také většinu Českých lvů.)

Čtvrtým mimořádným filmem je dokument **Nic jako dřív** Lukáše Kokeše a Kláry Tasovské. Film sleduje 2 roky života třech mladých lidí v Severních Čechách, kteří přechází do dospělosti. Studují na učně a jejich životy sledujeme do momentu, po kterém už pro ně není „nic jako dřív.“ Film je unikátní autenticitou zachycených situací a jejich vizuálním ztvárněním. Kokeš může svou kamerou směle konkurovat hráným filmům – a také byl pro to oceněn nominací nejen na nejlepší dokument, ale i za nejlepší „audiovizuální počín“. Film je stavěný na příbězích a silných humorných situacích. Měl velké ohlasy na světových festivalech – v Česku v povědomí široké veřejnosti však spíše zapadl, což je škoda. Je to totiž rozhodně jeden z filmů minulého roku, který si nechcete nechat ujít.

Hrané filmy je ještě možno vidět v kinech, později pak v České televizi. Dokumenty je možno shlédnout na portálu dafilms.com za drobný poplatek, či ve videotéce kanálu HBO.

Jindřich Andrš

autor je studentem FAMU

**Partner
Zeleného kruhu
Olomouc**

Protivanovsko

Drobné památky Rozstání

Začínáme nový region, jímž je Protivanovsko. Nejjižnější ležící obcí je vesnice Rozstání, která leží uprostřed náhorní plošiny Dražanské vrchoviny, 15 km jižně od Plumlova. Patří do území regionu Protivanovsko a je nejvíce vzdálenou obcí od Prostějova. Její katastr má tvar trojúhelníku, patří k ní také osada Baldovec a na jejím území se nacházely tři středověké vesnice, které brzy zanikly. Velkou část katastru tvoří lesy, územím protéká potok Bílá voda, na němž stály dříve čtyři mlýny. Badatel Ervín Černý, který se zabýval výzkumem zaniklých středověkých osad na Dražanské vysočině, zde našel pozůstatky tří osad – Vaňkóše, Svatoňůvek a jedné osady neznámého jména. Je zde možno vidět základy domů, roubené studny a plužiny vesnic – ohraničení polí patřících jednotlivým usedlostem. První písemná zpráva o vesnici je z roku 1358, kdy zde zapsal

Ješek z Rájce věno své manželce Jitce. Název Rozstání znamená místo mezi rozestupujícími se lesy a údolím, nebo také ves s roztroušenými domy. Na pečeti měla obec ve znaku rybu, asi podle mnoha rybníků, které zde bývaly. Kostel a fara se připomíná již v roce 1391, právo podací měl Petr z Kravař, potom fara zanikla. Opět se zmiňuje v roce 1618, za třicetileté války byla bez kněze. Roku 1785 tu byla lokálie, fara byla postavena v roce 1786, farnost se ustavila od roku 1857.

Majiteli vesnice byli místní šlechtici, roku 1358 Ješek z Rájce, 1368 Přibík z Křetina, 1371 Vilém z Klečan. Od roku 1390 zde vládl Petr z Kravař, potom od roku 1490 Vratislav z Pernštejna a od roku 1599 Liechtensteinové.

Ani Rozstání se nevyhnuly různě pohromy. Dne 20. května 1886, 10 minut po jedné hodině odpoledne začalo hořet

z neznámé příčiny v domě rolníka Tomáše Krále č. 77. Za 1,5 hodiny hořela celá vesnice, shořelo tehdy 41 selských usedlostí, 19 domků chalupníků a 19 stodol. Přitom byla zdušena Aloisie Fibingrová i s býkem, kterého chtěla zachránit. Zahynulo 11 kusů hovězího dobytka, bylo za 300 tisíc zlatých škody, pojištěno bylo 18.600 zl. Náhradou obyvatelům poslaly okolní obce 300 fůr dřeva a materiálu. Následně byl v roce 1887 založen sbor dobrovolných hasičů. Části vesnice se jmenují Vrchní a Dolní konec, Kozí hřbete, Zásek a O větráka. Samoty tu byly hájovna u Bílého kříže, Panský mlýn a domek pazderňa. Obyvatelstvo byli dříve rolníci, krejčí.

Výraznou památkou Rozstání je kostel sv. archanděla Michaela. Starý kostel se připomíná již v roce 1391. Z roku 1492 pochází zvon s českým nápisem. Po třicetileté válce byla zrušena farnost

Kostel sv. archanděla Michaela

Drobné památky Rozstání

Socha sv. Jana Nepomuckého před kostelem

a kostel chátral. Z roku 1766 pochází žádost vrchnosti o nový kostel, na který se věnovalo 2000 zlatých kostelního jmění. Stavba vznikla v letech 1768–1779. Kostel byl posvěcen 30. 9. 1781. Roku 1891 byla zvýšena o 12 metrů věž, vysoká 24 m. Starý hřbitov u kostela z jižní strany byl zrušen a hřbitov se rozšířil ze severní strany.

U schodů před kostelem stojí socha sv. Jana Nepomuckého. Na podstavci vzadu má latinský nápis s chronogramem: „BONAFAMA ODOR EN IOANNES HICCE STATUS ERIT PROTECTOR NAMAT HORAWA“. Dle chronogramu socha pochází z roku 1803. Vpředu je vsazena bílá deska s nápisem: „Sv. Jene Nepomucký, oroduj za národ československý“. Pod tím: „Na paměť 20. letého výročí naší samostatnosti obnoveno nákladem Katol. Omladiny 1938“.

Kamenný kříž na hřbitově

Kamenný kříž před kostelem

U kostela stojí dva kamenné kříže. Před kostelem vlevo od schodiště stojí kamenný kříž, který má na podstavci tři reliéfy. Dva jsem poznal, je to Panna Marie Bolestná a sv. Florián, třetí jsem nepoznal. Vzadu je letopočet 1856.

Kamenný kříž na starém hřbitově je poškozený, chybí mu horní rameno kříže. Na podstavci je soška Panny Marie Lourdské s květinami. Vpředu je nápis: „Já jsem vzkříšení i život, Kdo věří ve mne byt i umřel živ bude“. Vzadu: „Postaven nákladem manželů +Josefa a Vincencie Voráčkových č. 82 z Rozstání 1932“. Ve farním archivu je žádost a revers obce z 6. 9. 1890, v níž se sděluje, že starý „dřevěný kříž dubový z roku 1836 jest již velmi sešlý, ba od víchoru zlomený a tudíž nového jest třeba“. V Pamětní knize se píše: „Uprostřed hřbitova stojí veliký dřevěný kříž, zbudovaný od občanů. Dělal jej stolař Josef Šmehlík a Jan Vlák z darma. Syn Boží na kříži jest lity ze železa a ten daroval Josef Šmehlík, rolník z č. 36, pozlatil jej farář Antonín Podhradský z darma“.

Dřevěný kříž na novém hřbitově

Boží muka v poli jižně od vesnice

Pod lopatami větrné elektrárny stojí u polní cesty jižně od vesnice Boží muka. Je to čtyřboká zděná stavba se stannou stříškou. Je bez výklenků, v zemi vedle ní je zasazen malý kovový křížek, zřejmě z vrcholu stříšky.

Protože Rozstání je již blízko Blanska, kde byly v minulosti slévárny, kde se také odlévaly litinové kříže, najdeme zde pět litinových křížů, v minulosti jich možná bylo ještě více.

Litinový kříž na starém hřbitově je celokovový, na přední straně má nápis: „Ježiši! Synu Boha živého bud milostiv mně hříšnímu“. Je bez letopočtu, ale zřejmě pochází z 19. století.

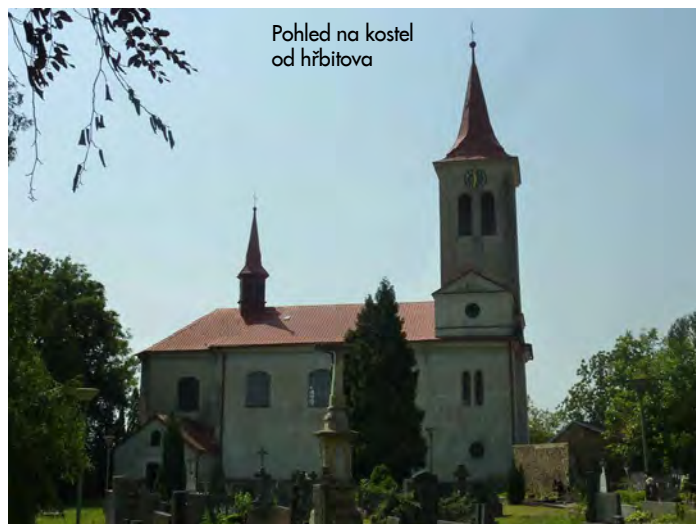
U silnice do Lipovce stojí celolitinový kříž, na podstavci vpředu má nápis: „Ó wy všickni, kteří okolo jdete, pozorujte a vyznejte – je-li bolest vaše, jako bolest má“. Vzadu je věnování: „Na památku od Pawla a Františka Petřilka roku 1849“.

Litinový kříž u silnice do Lipovce

Pohled do kostela sv. arch. Michaela

Pohled na kostel od hřbitova

Drobné památky Rozstání

Litinový kříž
u silnice
do Mariá-
nova

Na litinovém kříži u silnice do Mariánova, chybí na podstavci dole tabulka. Dole je nápis: „Franz Janczik D. Nc. 91 Franz Janczik D. Nc. 28 na památku“.

Také u silnice do Baldovce stojí v zatáčce mezi dvěma kaštany litinový kříž na kamenném podstavci. Dole má nápis: „Pozdraven bud' svatý kříž Na němž umřel Pán Ježíš! Pozdravuj Ho duše má Abys byla spasená!“. Kříž je bez leto-počtu a věnování.

Litinový kříž obnovený panem Kratochvílem stojí na okraji lesa, severně od vesnice, nad údolím Bílé vody. Vede k němu udržovaný chodníček. Původní litinový kříž byl poničený, obnovil jej Ladislav Kratochvíl. Je u něj lavička pod lipou. Ke kříži chodila procesí při jarním modlení za dobrou úrodu a při vystěhování vesnice za jejich návrat domů. Nápis na něm říká: „Opraveno v roce 2009“.

Litinový křížek u sil-
nice do Baldovce

Litinový
kříž nad
údolím
Bílé vody

jako poděkování za ochranu Boží pro 12 občanů a rodáků z Rozstání odsouzených v 50 letech komunistickou justicí k souhrnnému trestu 111 let ve věznicích a Jáchymovských táborech“. Postavil jej zde, protože se nechtěl doprošovat na obci a jeho žena mu psala, že se k němu chodí s kamarádkou za ně modlit. Byl odsouzen v rámci akce Světlna, nastražené STB, v níž byli odsouzeni mladí skauti. Jemu bylo 18 let, jeho ženě tehdy 15. Když dostal sedm let vězení, slíbila, že na něj bude čekat. Vrátil se za 4 roky, ale pak šel na dva roky k PTP. V časopise Respekt o něm vyšel článek „Práskání v Rozstání“.

Do 31. 10. 1943 se musela vystěhovat celá vesnice kromě několika rodin, které měly pomáhat německé komandatuře. Po válce se vesničané vrátili a našli ves vyrabovanou a zničenou. Muselo být demolováno 23 poškozených domů. Obec byla potom obnovena.

Obrázek
Panny
Marie
v poli

Obrádní síň
s dřevěným
křížem
na hřbitově

Bílý kříž s reliéfem
sv. Huberta

Na křižovatce cest na Hartmanice a Otínovec stojí na okraji lesa bílý kříž. Původně byl litinový, bíle natřený. Kříž byl ukradený, ale na jeho místě nechal dnešní majitel lesa postavit a vysvětit malý kamenný křížek s podstavcem, na němž je reliéf sv. Huberta, patrona myslivců.

Dřevěné kříže stojí u nové obřadní síně na novém hřbitově u silnice k Baldovci. V polích a u lesa stojí také dva svaté obrázky na dřevěném sloupku. Jeden je u silničky k Bílému kříži, je na něm obrázek Panny Marie. Druhý stojí v poli nedaleko, je na něm Ukřižování Krista, místu se říká U Trojice.

Další drobné památky v krajině již zmizely. K některým se zachovaly příběhy, jiné se ztratily beze stopy.

Litinový kříž stával nad větrákem, u polní cesty k Hornímu rybníku. Místu se říká U Matoušů. Podle paní Petrželové, kterou jsem oslovil na nedalekém poli, kříž stavěli manželovi rodiče. Mís-

Drobné památky Rozstání

Keř u polní cesty na místě kříže
u Matoušů

tu se říkalo se zde U Matoušů, byla to přezdívka, protože Petrželů bylo víc. Už dříve tam byl dřevěný kříž. Když hospodář v létě svázal seno na voze, udeřil blesk a zabil oba koně, on to přežil, ale byl omráčený, špatně mluvil, onemocněl a brzo umřel. Kříž byl postavený na památku této události, bohužel zmizel a dnes je tam jen keř u polní cesty.

Kříže stály také u Panského mlýna a u polní cesty jižně od vesnice. Kříž stál také u mostu, na malé křižovatce. Rostla u něj velká lípa a stál tu litinový kříž na kamenném podstavci, bohužel zavazet dopravě, tak byl odstraněn. Podle vzpomínky paní Petrželové se jako děti sem chodili modlit, když měla být bouřka, nebo když mladí chlapi rukovali na vojnu, tak na něj zavěsili věnec. Také pan Kratochvíl vzpomínal, že jako děti tu klečeli, když tudy procházela procesí z Hané do Křtin, dospělí dětem házeli cukroví.

U odbočky ze silnice na Drahany byl litinový kříž, dříve několikrát přemístěný, dnes je uložený na obecním úřadě, uvažuje se o jeho renovaci.

V parčíku nad farou stojí u lip Svobody pomník obětem válek. Je to žulový jehlan se státním znakem ČSR. Byl

Pomník obětí
válek

zhotoven od sochaře Františka Kubíčka z Rychtářova. Pod znakem jsou nápisy: „Padlým a zemřelým vojínům ve světové válce 1814–1918 z Rozstání a Baldovce“. Pod křížkem je nápis: „Vám bratři, kteří jste dovedli zahynout bychom my lépe žili“. Po stranách je celkem 46 jmen padlých mužů. Dole jsou uvedeny oběti II. světové války a 4 jména. „Čest jejich památce!“ Pomník byl odhalený 23. září 1923. Vzletnou řeč měl ředitel měšťanské školy z Plumlova, odhalil jej starosta Josef Hořava, přítomny byly spolky a hudba. V úvodu knihy Rozstání a Baldovec píše Josef Jančík, že za okupace byl státní znak překryt nápisem: „Věřím, že zase vstanu“, slova z Bible Job 19, 25, prosba k patronu chrámu archandělu Michaelovi, aby se vystěhování občané mohli zase vrátit domů.

K zaniklým památkám také patřil pomník s bustou T. G. Masaryka v zatáčce silnice. Byl odhalený 28. srpna 1938,

Bývalý Panský mlýn

Pohled na Panský rybník

za války byl uschován, ale už se nenašel. Byla to busta od sochaře J. Neckáře z Plumlova. Říká se, že za Drahany je ve vojenském prostoru studna v Kopřivovém žlebu a tam busta leží. Byl tu také pomník zemřelému ministerskému předsedovi Antonínu Švehlovi. Stál vedle pomníku padlým, byl odhalený 19. července 1936, bohužel již také zmizel.

Mezi přírodní zajímavosti patří tři jubilejní lípy – Masarykova, Benešova a Švehlova, které byly slavnostně vysazeny 19. června 1938 v parčíku u sokolovny. Z technických zajímavostí se zachovaly Panský mlýn s rybníkem, mlýn v Rozstání, dříve zvaný horní a větrný mlýn holandského typu. Větrák byl postaven v roce 1874 a pracoval do roku 1922.

O lesnatém kraji se zachovalo mnoho pověstí. Mě zaujala pověst o Hájovi, která se vztahuje k lesu jihozápadně od vesnice. Formany, kteří vozili klády z lesa na pilu, dřevěné uhlí a vápno z Holštejna, strašil Háj. Za živa to byl přísný správce panských lesů, proklínalý chudým lidem. Když zemřel, stihl ho krutý trest, po smrti měl pykat, neměl v hrobě pokoje. V noci létal po lesích a křičel „Háj, háj!“ Od Senetářova a Krásenska až po Otínoves a Drahany. Nejčastěji byl vidět v lese Hatmanu, jižně od Rozstání. To byl Hájův les. Nikdo neví, jak vypadal, snad jako skřet, snad měl podobu zvířete. Jednou našli mrtvého, jak ho k smrti vystrašil, lidé tam postavili kříž – „U Hájova kříže“. Stařeček Vavřinec vezl dřevěné uhlí, Háj v podobě černého psiska s ohněm v tlamě jej vystrašil, když křičel Háj. Stařeček ho šlehl bičem a pes mu za to zapálil uhlí, takže zachránil jen vůz a o náklad přišel.

Ján Kadlec

ČSOP – Ekocentrum Iris pořádá v dubnu tyto akce:

vycházka pro seniory

Vycházka za konikleci

KDY: čtvrtek 4. dubna, od 7:45 do 11:20

KDE: Přírodní památka Vápenice

Krátká vycházka na chráněné území Vápenice na Velkém Kosíři, kde se nachází druhá nejpočetnější populace koniklece velkokvětého na Moravě. Ráno společný odjezd vlakem do Kaple, sraz na hlavním nádraží v 7:45. Návrat autobusem ze Slatinek do 11:20. Délka trasy asi 4 km. Akci pořádáme v rámci projektu „O přírodě v přírodě se seniory“.

akce pro přírodu

Uklid'me si Hloučelu!

KDY: sobota 6. dubna, od 9:00 do 12:30

KDE: biokoridor Hloučela, sraz U Abrahámka

Akce pro širokou veřejnost na pomoc přírodě. Čeká nás tradiční jarní úklid obou břehů říčky Hloučely. S sebou pracovní rukavice a staré igelitky. Na závěr bude pro všechny účastníky úklidu připraveno občerstvení na ohýnku.

tvořivá dílna

Keramika

KDY: pondělí 8. dubna od 16:00 do 18:00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

Pracovní oblečení s sebou. Poplatek 100 Kč za osobu na 2 pracovní hodiny

tvořivá dílna

Výroba ptačích budek

KDY: pátek 12. dubna od 16:00 do 18:00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

Tvořivá stolařská dílna, ve které vyrobíme dřevěné ptačí budky – především sýkorníky a špačníky. Materiál na výrobu budek bude k dispozici. Autoři si mohou „svou“ budku natřít a případně jakkoliv výtvarně ozdobit. Budky budou v následujících dnech vyvěšeny v Prostějově a okolí.

vycházka nejen pro seniory

Jarní exkurze do Litovel-ského Pomoraví s návštěvou Mladečských jeskyní

KDY: sobota 13. dubna, odjezd v 8.02 vlakem do Litovle

KDE: Litovel, Mladeč

Komentovaná prohlídka části naučné stezky Nové Zámky v NPR Vrapač. Ukázka rostlin v jarním aspektu, povídání o životě v lužním lese a návštěva Mladečských jeskyní. Délka trasy 6 km, doprava zpět z Mladeče do Litovle autobusem. Návrat do Prostějova v odpoledních hodinách. Poplatek 30 Kč/osoba, vstup do jeskyní a vlak si platí každý zvlášť.

beseda pro seniory a další zájemce

Živá zahrada

KDY: úterý 16. dubna od 14:00 do 15:30

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

Odpolední povídání při kávě a čaji o přírodě blízkých zahradách, ve kterých bereme ohled na živočichy, kteří zahradu obývají. Jak přilákat na zahradu včely, co můžeme udělat pro ptáky, kteří nás zbaví nežádoucího hmyzu, jak udržet na zahradě ježka apod. Součástí bude i praktická ukázka různých prvků na zahradě ekocentra. Akci pořádáme v rámci projektu „O přírodě v přírodě se seniory“.

akce pro děti

Velikonoční prázdniny

KDY: čtvrtek 18. dubna, 7.30-16.00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

Celodenní akce pro děti z 1. - 5. třídy ZŠ. Čeká nás den plný tvoření, velikonočních zvyků a her. Budeme vyrábět jarní dekorace, pracovat s bylinkami, prozkoumáme, co kvete na zahradě, a zahrajeme si netradiční jarní hry uvnitř i venku.

Cena: 390 Kč/dítě (v ceně je jídlo – oběd a 2 svačiny, pitný režim, pedagogický dozor, pomůcky, veškerý výtvarný materiál na vyrábění,...).

Počet míst je omezen. Je nutné se nahlásit do 7. dubna. Minimální počet účastníků je 10 dětí, při menším počtu se akce ruší. Přihlášky posílejte na iris@iris.cz.

přednáška

Léčivá moc bylinek

KDY: středa 24. dubna od 17:00 do 19:00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

Přednáška bylinkáře Vládi Vytásky o využití léčivých rostlin pro léčbu různých nemocí a potlačení bolestí. V. Vytásek je zkušený bylinkář, žák, přítel a pokračovatel díla Pavla Váni a Josefa Zentricha, pravidelně přispívá do časopisu Regenerace a můžete ho znát i z vystoupení s Jaroslavem Duškem či Martinou Kociánovou. Tématem budou bylinky proti smutku a depresím. Čeká nás ochutnávka čaje namíchaného autorem z jeho vlastních bylin. Poplatek 60 Kč/osobu.

osvětová akce pro veřejnost

Den Země

KDY: sobota 27. dubna, od 8:00 do 13:00 hodin

KDE: nám. TGM v Prostějově

Tradiční osvětová akce u příležitosti oslav Dne Země spojená s ekojarmarkem. Nebude chybět ukázka lidových řemesel, ochutnávka fair trade kávy a pokrmů z biopotravin, aktivity pro děti i dospělé, ukázka živých zvířat a bohatý kulturní program.

tvořivá dílna

Keramika

KDY: pondělí 29. dubna od 16:00 do 18:00

KDE: Kovárna Ekocentra Iris, Husovo nám. 67, Prostějov

Pracovní oblečení s sebou. Poplatek 100 Kč za osobu na 2 pracovní hodiny.

PŘIPRAVUJEME:

Vycházka Nectavským údolím

KDY: středa 8. května

Exkurze pod vedením RNDr. Hynky Skořepky zaměřená na geologii, botaniku a lesy Nectavského údolí.

Studánková víla

KDY: sobota 11. května

Vycházka nejen pro rodiny s dětmi za studánkami mezi Sečí, Pohodlím a Ptením.

Zájezd pro seniory:

Dlouhé stráně a Velké Losiny

KDY: sobota 22. června, od 7:00 do 19:00

ČSOP – Ekocentrum Iris v dubnu

Exkurze na přečerpávací elektrárnu Dlouhé stráně. Od horní nádrže možno projít trasu k Rysi vyhlídce a sjet lanovkou do Kout nad Desnou. Odpolední zastávka ve Velkých Losinách. Cena 280 Kč (autobus a vstupné do elektrárny), lanovku si platí každý sám. Nutno se předem přihlásit na iris@iris.cz.

Letní příměstské tábory

Akce finančně podpořilo: Statutární město Prostějov a MŽP v rámci projektů *O přírodě v přírodě se seniory* a *Bádáme v přírodě, objevujeme a pomáháme.*

v Ekocentru Iris:

- **Pohádkový tábor 8. – 12. 7. 2019**
- **Poznáváme přírodu 29. 7. – 2. 8. 2019**
- **Tvořivý tábor 12. – 16. 8. 2019**

Tábory jsou určeny pro děti z 1. – 5. třídy základní školy. Program denně 7.30 – 16.00.

Cena 1700 Kč za celý týden (v ceně je jídlo – oběd a dvě svačiny, pitný režim, materiál na vyrábění, pedago-

gický dozor, ...). Čekají nás hry na zahradě, pozorování živočichů, tvořivé aktivity, sportovní hry, střelba z luky, poznávání přírody, pokusy s vodou, vycházky atd.

Na akci je nutné se předem přihlásit na iris@iris.cz (my vám pošleme zpět přihlášku)

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 582 338 278, 603 298 039
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Společnost pro ochranu ptactva

P. O. Box 65, 751 51 Přerov 1
Czech Republic

tel.: 725 743 975

e-mail: info@mos-cso.cz

www: http://www.mos-cso.cz

Vybíráme z tiskových zpráv

Bankovní spojení:

KB Přerov 32434-831/0100

Jaro ožívá na křídlech prvních čápů!

Praha, 12. března 2019. Počátkem března začala letošní sezóna Jaro ožívá. Prvním ze sledovaných posílů jara, jejichž postupný přilet dětí v rámci tohoto mezinárodního projektu v Evropě sledují, je čáp bílý. Dle prastaré pranostiky Na svatého Řehoře čáp letí přes moře, by čápi měli v těchto dnech teprve opouštět Afriku. Na Jaro ožívá www.springalive.net je již ale zaznamenáno 87 pozorování čápů bílých! Někteří pokračují dál na sever, jiní, jak ukazuje mapa čapích hnízd na www.birdlife.cz/capi, obsazují hnízda. Těch obsazených k dnešnímu dni je již téměř 40. A většina v západní části republiky.

„Jedná se zřejmě o čápy táhnoucí západní cestou, kteří v posledních letech tráví zimu v jihozápadní Evropě a na svá hnízdiště to tak mají blíže,“ vysvětluje Gabriela Dobruská z České společnosti ornitologické, která Čápi hnízda, program občanské vědy, koordinuje. Právě nadcházející březnové dny jsou pro ornitology klíčové pro zaznamenání co nejpřesnějších údajů o přiletu čápů. „Sledujte hnízda ve svém okolí a své pozorování zadejte na www.birdlife.cz/capi. I když čápa neuvidíte, najděte hnízdo na mapě a uveďte „čáp nepozorován“. Jen tak budeme vědět, že hnízdo bylo kontrolováno a čáp na hnízdě ještě nebyl,“ doplňuje Dobruská. Čím více hnízd se podaří zkontrolovat, tím přesnější údaje

o přiletu čápů ornitologové získají. Každý údaj zadaný na http://www.birdlife.cz/capi je důležitý, i kdyby to bylo negativní pozorování z jediného hnízda.

Dalšími posly jara, které děti s Jaro ožívá sledují, jsou vlaštovka obecná, rorýs obecný, kukačka obecná, vlha pestrá a letos se k nim nově připojuje šestý druh, břehule říční. „Vzhledem se tento druh podobá vlaštovce, způsobem života vlze. Své přirozené možnosti k hnízdění již téměř ztratila a nový domov nachází nejčastěji v pískovnách, kde je její přežití závislé na lidské činnosti,“ přibližuje nový druh Gabriela Dobruská. Zadejte své první letošní pozorování výše uvedených posílů jara na www.springalive.net!

Loňskou sezónou Jaro ožívá se nesla výzva „Zabezpečte skla!“, letěla mezi dětmi od školy ke škole, od domu k domu. Společnými silami, s velkým nadšením a pocitem užitečnosti proměnily neviditelná skla v našem okolí ve viditelná, aby se o ně ptáci nezabýjeli. Ohlas byl velmi pozitivní a množství krásně a esteticky provedených realizací nás mile překvapilo. Stále je však v okolí mnoho nebezpečných ploch, o které se ptáci zabíjejí. Proto zůstávají bezpečná skla tématem i letošního roku. Inspirujte se loňskými výsledky školních kolektivů i jednotlivců! Zapojte se i vy a zúčastněte se soutěže o nejlépe zabezpečenou skleněnou plochu.

Zabezpečte skla. Aspoň jedno. Zkuste najít na budově školy nebo i jinde místo, kde se nejvíce zrcadlí okolní stromy nebo kde je vidět skrz budovu, a toto místo zabezpečte. Pošlete nám fotku své realizace před a po na adresu springalive@birdlife.cz do 9. června 2019. Jak fotografii udělat, abychom ji mohli posoudit, najdete na www.springalive.net. Budeme hodnotit zabezpečení ze dvou hledisek – funkčního i estetického, oceníme zajímavý nápad. A jelikož soutěž je součástí Jaro ožívá, samozřejmou podmínkou zapojení do soutěže je zadání prvního pozorování alespoň jednoho druhu, jehož přilet s Jaro ožívá sledujeme. Veškeré podrobnosti k soutěži se dozvíte na www.springalive.net.

Jaro ožívá (Spring Alive) bylo v roce 2019 na mezinárodní úrovni podpořeno společností HeidelbergCement.

Kontakt:
Gabriela Dobruská
dobruska@birdlife.cz
724 687 996

Čápi přilétají na střední Moravu, ale v obci Krčmaň své hnízdo nenajdou asi ani letos

Koncem března se na střední Moravě objevují první čápi bílý. Letos přiletěl jako první, čáp do Dřevohostic (PR) a to již 3. března. Druhý čáp se objevil 20. března v Holešově (KM) a třetí 22. března v Břestu (KM). Následoval 23. března Velký Újezd (OL) a Blatec (OL).

Do sledování přiletu čápů bílých se může zapojit i veřejnost a to na webu ČSO: www.birdlife.cz/capi. Ornitologové uvítají informace nejen o přiletu prvního čápa na hnízdo, ale i kdy přiletěl druhý z páru. Kdy zasedli na hnízdo a později i kolik měli mláďat.

Ve většině obcí jsou čápi vyhlíženi a vítáni jako poslové jara. Lidé jim budují hnízdní podložky a doufají, že se jim opět vrátí z da-

léké cesty. Je však i obec, kde jim hnízdo shazovali a čápi tam své hnízdo nenajdou asi ani letos.

V obci Krčmaň (OL) hnízdili čápi na komíně sokolovny několik let i přesto, že jim obec hnízdo odstraňovala. V roce 2017 si obec vyřídila výjimku na přemístění hnízda na náhradní hnízdní podložku a pan starosta slíbil na společném jednání zastupitelů obce a členů Moravského ornitologického spolku, že na jaře roku 2018 budou mít čápi hnízdo připravené k zahnízdění. To však nesplnil a čápi přiletěli

Starý pivovar v Holešově i s hnízdem čápů na komíně

a nezahnízdili. I přesto, že uběhl další rok, tak náhradní hnízdní podložka nestojí.

Naopak, pozitivním příkladem jim může být přístup soukromého investora, který koupil objekt starého pivovaru v Holešově i s hnízdem čápů na komíně. Ten loni po vyhnízdění a po odletu čápů, hnízdo sundal, komín opravil a nyní opět hnízdo vrátil na opravený komín. A to jeden den před tím než se tam čápi vrátili z Afriky.

Foto: Zdeněk Němeček (Holešov)
a Jiří Šafránek (Krčmaň)
Text: Jiří Šafránek

Takto hnízdili čápi v Krčmání v minulých letech.

Spolek U nás Luděrov
a Sbor pro občanské záležitosti Drahanovice pořádá

Velikonoční zdobení

na Barokní sýpce v Luděrově

sobota 13.4.2019
od 14 do 17 hod. průběžně

Vytvoříte si:
Velikonoční květinové dekorace
pod vedením floristky paní Jarmily Faltýnkové

Velikonoční kraslice a jiné velikonoční dekorace
pod vedením zkušených lektorek

Malování kraslic voskovou technikou, drátkování, ozdobné zápichy a jiné velikonoční dekorace.

Dekorační materiál bude nachystán k zakoupení na místě, ale můžete si donést i svůj vlastní materiál, také vázy a misky na dekorace, vyfouklá vejce bílá nebo nabarvená. Přineste si s sebou nůžky, kleštičky, zahradnické nůžky, tavnou pistoli a jiné přírodní materiály k dekoraci. Materiál na výrobu drobných dekorací si zakoupíte přímo na místě.

Po celou dobu bude připraveno malé občerstvení
Vstupné dobrovolné

Srděčně zveme všechny ženy a děti. Těšíme se na Vaši účast.

**dům dětí
a mládeže
olomouc**

DDM Olomouc v dubnu

čtvrtek 11.4.2019 • 17:00 • tř.
17. listopadu 47 • 40 Kč

Turnaj v Osadnicích • Další z turnajů v Osadnicích. Přijďte osídlit ostrov Catan, využijte co nejlépe všeho co nabízí a potom zvítězte. Pro nejlepší jsou připraveny zajímavé ceny, drobnou odměnu si však odnese každý účastník. Bližší informace: Radek Jeżowicz (731 444 443, propagace@ddmolomouc.cz).

sobota 13.4.2019 • 10:00–16:00 • ZOO Olomouc
Den Země v Zoo – Kopyta a kopytka • Akce motivovaná zajímavým životem běžných i exotických druhů kopytníků. Na 6 stanovištích se účastníci akce zábavnou formou seznámí s jejich životem. Akce je určena dětem i rodičům. Pro dětské účastníky je připravena drobná odměna. Akci finančně podpořilo město Olomouc. Bližší informace: Eva Havlická (731 444 439, janskeho@ddmolomouc.cz).

18.–19.4.2019 • 09:00–13:00 • hala Milo • 7–17 let • 690 Kč

Soustředění s badmintonem • Soustředění je určeno jak úplným začátečníkům, tak i pokročilejším hráčům badmintonu. Soustředění bude zaměřeno na osvojení si a zdokonalení techniky úderů, pohybu po kurtu a také základní badmintonové taktiky. Na konci každého soustředění proběhne badmintonový turnaj s věcnými odměnami pro všechny účastníky. Každý kurt má svého trenéra s počtem maximálně čtyř dětí. Trenéři jsou členy Badminton Akademie Olomouc. Bližší informace: Eduard Zacha (725 922 533, pohyb@ddmolomouc.cz).

čtvrtek 18.4.2019 • 09:00–12:00 • Janského 1 • od 7 let • 70 Kč

Chystáme Velikonoce • Tradiční velikonoční dílnička, na které si děti vyrobí velikonoční ozdoby a dekorace. Netradičními technikami nazdobí-

me vajíčka a dílna bude doplněna i o velikonoční pečení a povídání o velikonočních tradicích. S sebou přezůvky a dvě vyfouknutá vajíčka. Předprodej bude zahájen 8.4.2019. na recepci pracoviště Janského 1. Akci podpořila Komise městské části Povel.

Bližší informace: Eva Havlická (731 444 439, janskeho@ddmolomouc.cz).

úterý 23.4.2019 • 08:00–12:00 • tř. 17. listopadu 47 • 4–8 let

Den Země pro nejmenší – výlet do světa hmyzu • Akce je určena zejména mladším dětem z přihlášených mateřských a základních škol a rodičům s malými dětmi a při trvalém dešti se nekoná. Děti z oddílů Lidu Medvědího potoka a výtvarných kroužků připravují hravá a soutěživá zastavení motivovaná příběhy a pohádkami z celého světa. Na každém stanovišti se děti setkají formou her a soutěží s drobnými živočichy zajímavých a krásných míst naší planety. Vstup volný. Školní kolektivy prosíme o přihlášení předem na adresu panda@ddmolomouc.cz. Akci podporuje statutární město Olomouc a MOP Lid Medvědího potoka. Bližší informace: Jaroslav Marx (725 922 621, panda@ddmolomouc.cz).

čtvrtek 25.4.2019 • 16:00–18:00 • Rožňavská 21 • 50 Kč (startovní kartička)

In-line závody • Závody na in-line bruslích jsou první akcí ze série Sídliště dětem. Za účast na závodech dostávají razítka na kartičky. Za vyplněné kartičky si na poslední akci vyberou některou ze zajímavých odměn. Bližší informace: Jarmila Břečková (731 444 446, roznavska@ddmolomouc.cz).

pátek 26. 4. 2019 • 15:30–17:00 • Janského 1 • 20 Kč (startovní průkaz)

Odpoledne v kouzelné zahradě • Zábavná stanoviště motivovaná světem kouzelných bytostí.

Připravena bude soutěž o NEJ čaroděje a čarodějnic, pálení čarodějnice, ale i bylinkový bufet. Akci finančně podpořila komise místní části Povel. Bližší informace: Eva Havlická (731 444 439, janskeho@ddmolomouc.cz).

pátek 26. 4. 2019 • 08:15–12:00 • Rozárium
Zlatý list • Základní kolo soutěže pro školní i mimoškolní šestičlenná družstva zaměřená na znalosti přírody. Bližší informace: Jaroslav Marx (725 922 621, panda@ddmolomouc.cz).

sobota 27. 4. 2019 • 09:00–12:00 • tř. 17. listopadu 47 • 7–15 let • 50 Kč

Zlatá páłka • Turnaj ve stolním tenise, který se počítá do celkového hodnocení amatérské ligy. Registrace začíná v 9:00. S sebou si vezměte pátku, přezutí do tělocvičny a sportovní oblečení. Turnaj je určen pro děti a mládež školního věku a probíhá ve dvou kategoriích: 2.–5. a 6.–9. třída (včetně víceletých gymnázií). 5 Pět nejlepších výsledků z možných osmi se počítá do celkového hodnocení s možností postupu do červnového Velkého Finále, kde už se hraje o poháry a hodnotné ceny! Bližší informace: Jaroslav Vražil (725 499 992, plavani@ddmolomouc.cz).

VÝSTAVY

1.4.–3.5.2019 • tř. 17. listopadu 47

Poznej a chraň – V říši hmyzu • Již 34. ročník přírodovědné výtvarné soutěže, letos na téma hmyzi říše a vše kolem ní. Soutěž je určena dětem všech věkových kategorií, od mateřské až po střední školu. Do soutěže lze zasílat díla jakýchkoli výtvarných technik. Oceněná díla budou vystavena v Galerii DDM od 1.4. do 3.5. 2019. Vernisáž proběhne ve středu 3. dubna v 16 hodin. Bližší informace: Klára Mičunková (724 977 820, priroda@ddmolomouc.cz).

Setkání u mohyly na Ivančeně

Sestry a bratři, kamarádi a kamarádky,
6. oddíl Ostřížů pořádá setkání u mohyly na Ivančeně.
Termín: 27. 4. 2019

Doprava: individuální, vlastními vozy, vlakem, autobusem, jak kdo může

SOBOTA: 12.00–15.00. pobyt u mohyly na Ivančeně, Převýšení si můžete najít na www.mapy.

Vybavení: základem je KPZ, kroj, ešus, dobré a hlavně teplé vybavení na hory – boty, bunda, pláštěnka atd., lze předpokládat tvrdé zimní počasí (sněhu tam bude určitě ještě dost!)

Kámen každý individuálně, jaký unese. Kdo už kdy nesl tak moc dobře ví jak se to prones! Tak doporučuji spíš symbolicky. Mohyly budete stejně překvapení (kdo tam v posledních aspoň pěti letech nebyl!)

Individuální pěší trasu lze zvolit s výstupem buď z Malenovic (od Frýdlantu n.Ostr.) nebo z Pražma či Morávky. Turistických tras je několik. Možný je i výjezd na kole, pro skutečně zdatné cyklisty (ale stojí to za to, hned bych si ho dal!). Pokud někdo využije některé z těchto možností pak sraz mezi 12.–15. hod. u mohyly na Ivančeně.

Budka

V sobotu 30. 3. 2019 se po třech letech uskutečnil okresní sněm klubu dospělých. Zúčastnil jsem se jej za náš oddíl. Předsedou okresního klubu dospělých zůstal Karel Berka (možná ho znáte). Na sněmu se projednávaly i chystané akce k výročí 100 let založení Junáka v Olomouci – nazvané „Skauti letí stoletím“, které vám nyní přiblížím.

Skauti letí stoletím :

- 1) 24. 4. 2019 – Krvinka – dobrovolné dárcovství krve
- 2) 24. 4. 2019 – přednáška historika Milana Ticháka ke 100. letům skautingu, začátek je v 17.00 hod. v Muzeu, očekává se velká účast,
- 3) 12. 5. – 30. 6. 2019 – výstava v Korunní pevnůstce – v pevnosti poznání,
- 4) 7. 6. 2019 – Noc otevřených kluboven – je to v pátek, od 16.00 do 22.00 hod. Seznam otevřených kluboven bude zveřejněn,
- 5) 8. 6. 2019 – sobota – oslava **100. let olomouckého skautingu** – přibližný časový harmonogram:
9.00 hod. – sraz na Horním náměstí
9.30 – 10.00 hod. – průvod městem do Korunní pevnůstky
10.30 hod. – zahájení v areálu Korunní pevnůstky, dále hry, soutěže,
21.00 hod. – slavnostní oheň.
- 6) 9. 6. 2019 – skautská mše, místo i čas bude upřesněn,
- 7) 19. – 22. 9. 2019 – supercamp, místo bude upřesněno.

Vodomil

KULTURNÍ PŘEHLED DUBEN 2019

KPH

Koncertní sál zámku

Ve středu 3. dubna v 19 hodin

Pěvecký dívčí sbor

Střední pedagogické školy

Kroměříž

Vstupné 120,- Kč, členové KPH za 100 Kč. Studenti, děti do 15 let a ZTP -50% z ceny vstupenky, tzn. 60 Kč. Žáci a učitelé ZUŠ vstup zdarma.

Ve čtvrtek 11. dubna v 19 hodin

Toccata e Chiaccona

Karel Fleischlinger – kytarový

recitál

Mimořádný koncert – vstupné dobrovolné.

BESEDA

zámek Konice – zasedací místnost

V pátek 12. dubna v 18.00 hodin

„Přendíte si splknót“

Zábavný pořad Petra Lindušky v hanáckém nářečí s hudebním doprovodem Bohuslavy Šmídové. Pohodový večer při vínečku. Vstupné 30 Kč.

VÝSTAVA

Zámecká galerie

12. 4. – 17. 5. 2019

Obrázky Bernadety Bačové

po – pá, 9.00 – 12.00 a 13.00 – 16.00, v sobotu 15. 12. 2018, 9.00 – 12.00 a 13.00 – 17.30 hod.

Výstava doplněná prodejem velikonočních dáreků Charity Konice, DpS Ludmírov, DPS Bohuslavy, Charity M. Třebová a jiných organizací.

Vstupné – dobrovolné

WORKSHOP

Ve čtvrtek 18. 4. 2019 od 9.00 do 14.00

hodin

Zámecká galerie

Velikonoční dílna

Pořádá Mateřské centrum Srdíčko a MěKS Konice.

Vstupné 30,- Kč

DIVADLO

Praha – divadlo Hybernia

Městské kulturní středisko Konice, Kostelní 46, 798 52 Konice
IČO: 00209988, Banka: 23339701/0100 Komerční Banka
Telefon: 582 397 250, mobil: 601 590 007,
web: www.mekskonice.cz, mail: kultura@konice.cz

V sobotu 27. dubna 2019 v 19.00 hodin

Doktor Ox

MUZIKÁLOVÁ KOMEDIE – Vtipná parodie na současný svět, který důvěrně známe, inspirovaná povídkou Julese Verna.

Odjezd z autobusového nádraží v 6.30 hodin
Předprodej: TIC Konice (zámek) tel.: 582 334 987 Cena: 799,- Kč

ZÁMEK

Prohlídková trasa:

otevírací doba do 31. 5. 2019 pouze po tel. domluvě - zajišťuje TIC, po-pá: 9.00–12.30 a 13.00–16.00 hod.

Po dobu prohlídky může být TIC Konice uzavřeno. Vstupenky zakoupíte v TIC. Doba trvání prohlídky je 45 minut. Další informace na tel. 739333721, 602934905, nebo na www.mekskonice.cz.

KNIHOVNA

Půjčovní doba: pondělí – středa – pátek 9.00–11.00 a 11.30–16.00

Akce pořádané knihovnou pro aktuální měsíc (program pro ZŠ a MŠ) najdete na: www.konice.knihovna.cz

Knihovna města Olomouce

Téměř dokonalý svět

Autorské čtení románu Téměř dokonalý svět Lenky Neterdové, držitelky literárních ocenění z rukou Jana Svěráka či Markéty Zinnerové, je připraveno v budově na náměstí Republiky v úterý 9. dubna 2019 v 17 hodin. Knižku věnující se tématu závislosti (na úspěchu, na lásce, na pilulkách,...) si bude možno i zakoupit.

Putujeme po Asii

Pobočka Jungmannova ve spolupráci s Centrem na podporu integrace cizinců pro Olomoucký kraj nabídne ve čtvrtek 11. dubna 2019 v 16:30 hodin cestopisnou besedu s člověkem, který se v Asii narodil a vyrůstal. Díky tomu nám přiblíží skutečné detaily života i kultury této oblasti.

Bezručova báseň

S poetikou básnickovy poezie a interpretaci Bezručových básní seznámí všechny vnímavé posluchače v úterý 16. dubna 2019 v 16:30 hodin na pobočce Jungmannova olomoucký spisovatel František Všeticka.

Velikonoční dílničky

V úterý 16. dubna 2019 od 14 do 17 hodin v budově na náměstí Republiky a ve čtvrtek 18. dubna 2019 od 13 do 18 hodin na pobočce Brněnská si děti s rodiči či prarodiči mohou vlastnoručně vyrobit pěknou velikonoční dekoraci.

Balanky a míčky

Další setkání s nejmenšími a jejich rodiči proběhne ve středu 17. dubna 2019 v 10 hodin v oddělení pro děti a mládež v budově na náměstí Republiky. V rámci projektu rozvíjení čtenářské gramotnosti od nejútlejšího věku „S knížkou do života“ si budeme společně užívat jara formou krátkých aktivit vhodných pro tuto věkovou skupinu.

Klub deskových her

Klub deskových her se sejde v pondělí 22. dubna 2019 od 17 do 19 hodin v budově na náměstí Republiky. I noví zájemci si mohou zahrát klasické i nové stolní hry (např. Zaklínač, Sherif z Nottinghamu, Minutová říše: Legendy, Istanbul, Malý princ a další). Přihlásit se lze v knihovně nebo na deskovky@kml.cz.

Interaktivní kvízové odpoledne

Do klubovny budovy na náměstí Republiky mohou přijít všichni, kteří si chtějí porovnat své znalosti, hbitost a rychlý úsudek s ostatními. Užijí si zábavu s dalšími chytrými pomůckami bzučáků a interaktivní videohry Buzz: Světový kvíz. Soutěžit mohou až 4 hráči najednou. Těšíme se v úterý 23. dubna 2019 od 16 do 18 hodin, vhodné je se předem přihlásit na 585 545 129.

Jak je komunikována EU svým občanům?

Nemáte pocit, že jsou Vám některé názory podsouvány? Nejsme náhodou v otázce Evropské unie manipulováni? Není to jen nedostatek informací? Přijďte o tom diskutovat... Ve středu 24. dubna 2019 v 17 hodin se v budově na náměstí Republiky na všechny, kterým není budoucnost lhostejná, těší Ing. Radim Sršeň, Ph.D., starosta, učitel VŠE, zástupce ČR ve Výboru regionů EU; doc. Mgr. Pavel Šaradín, Ph.D., politolog z Katedry politologie a evropských studií FF UPOL a Mgr. Petr Bilík, Ph.D., prorektor pro vnější vztahy UPOL.

Spojovačky DOT TO DOT

Pokud si potřebujete odpočinout od nepříjemností všedního dne nebo si vyzkoušet něco nového, je právě pro Vás připraveno v budově na náměstí Republiky ve čtvrtek 25. dubna 2019 od 15 do 18 hodin tvořivé odpoledne, kdy se pokusíme vytvořit krásné obrazy spo-

jením více než tisíce bodů.

Z důvodu omezené kapacity je nutná rezervace na telefonu 585 545 123 nebo na dospele@kml.cz.

Umění a život ve starověkém Římě a Pompejích

Oblíbená Věra Mičková, pedagožka a textilní výtvarnice, v budově na náměstí Republiky ve čtvrtek 2. května 2019 v 16 hodin naváže na kulturní dědictví starověkého Řecka, podívá se na nevýznamnější architekturu, sochařství a malířství v největším rozkvětu Říše římské a všimne si, jak mnoho zajímavého a objeveného nám zanechala. Beseda probíhá ve spolupráci s neziskovou společností EuForAll o.s.

VÝSTAVY

Oldřich Schnabl – Digitální grafika

Oldřich Schnabl, člen Unie výtvarných umělců Olomoucka nominovaný na Cenu města Olomouce, představuje na pobočce Brněnská až do konce dubna 2019 své obrazy vytvořené digitální grafikou.

Michal Žila - (HI)STORY.

Od dubna do června 2019 ozvláštňují budovu na náměstí Republiky díla Michala Žily - fotografie vykonstruovaných příběhů s převážně historickou tematikou. Hlavním autorovým záměrem je důraz na dějovou linku, o čemž vypovídá i příznačný název výstavy (HI) STORY.

Hlubočky a okolí

Fotografie mladého olomouckého fotografa a knihovníka Martina Benčíka věnované malé obci nacházející se pár kilometrů od Olomouce ožívají v březnu a dubnu 2019 pobočku Jungmannova.

RNDr. Lenka Prucková

ředitelka

pruckova@kml.cz

Knihovna města Olomouce,

příspěvková organizace

Komunita 2018+ Olomouc

formou podpisu výzvy a případně přímo podporou aktivity „Čítána Pavla Tigrida“, kterou chci postupně rozvíjet. Podrobnosti najdete v článku na <http://2018plus.cz/citarny-pavla-tigrida/>.

3) Neblíží zajímavá akce, na kterou bych Vás chtěl zvlášť upozornit a pozvat, je beseda se špičkovým českým novinářem z Týdeníku Respekt Ondřejem Kundrou pod názvem „Česko opět na křižovatce“. Ondřej Kundra je mj. autorem knihy „Putovní agenti“ a čerstvým držitelem novi-

nářské Ceny Ferdinanda Peroutky za rok 2018. Na akci bude prezentovat svoji nejnovější knihu „Vendulka“. Koná se v úterý 2. dubna od 17:30 v Divadle na cucky, podrobnosti na <http://2018plus.cz/ondrej-kundra-cesko-opet-na-krizovatce/>.

Krásné jarní dny a věřím že brzy znovu něco zajímavého napíšu.

Vladislav Raclavský

Komunita 2018+ Olomouc

Vážení přátelé, aktuálně pro Vás mám tyto novinky:

1) Zřídil jsem webové stránky komunity na adrese <http://www.2018plus.cz>. Jejich výhodou je, že zde v této chvíli najdete přehledně pozvánky na všechny budoucí zajímavé akce v Olomouci a postupně také další snad zajímavé čtení. V širokém slova smyslu prozřepadní a proevropské základní orientace tuto stránku nabízím Vám všem k publikaci zajímavých věcí se vztahem k Olo-

mouci. Věřím, že se může stát užitečným základem pro komunikaci lidí z Olomouce a okolí, kteří se shodnou v základních hodnotách a držet kvůli nim pohromadě, třebaže mohou mít různé názory nebo politické preference. Pro udržení dobrého standardu při psaní především doporučuji odlišovat texty informační, které by měly být především službou komunitě a veřejnosti a být proto faktografické, a komentáře, názory, rozhovory, recenze akcí nebo knih apod. které mohou být názorově jas-

ně vyhraněné, při zachování respektu k jiným názorům.

2) Mnoho z Vás mohlo zaznamenat naši akci k připomenutí činu Jana Palacha, kterou jsme jako občanskou vzpomínku uspořádali v koordinaci s iniciativou „Milion chvilék“. Při této příležitosti jsem si dovilil vyhlásit výzvu „Požadavky Jana Palacha DNES“ a zahájit práce na aktivitě „Čítání Pavla Tigrida“. Budu velmi rád, když si přečtete podrobnosti a zvažíte svoji podporu

Dubnové kulturní akce ve Velké Bystřici

VYNÁŠENÍ SMRTKY

2. 4. (út) 17.00 – 18.00 • lávka přes Bystřičku u zastávky ČD
Děti z Čekanky a Krušpánku vynesou smrtku a vyprovodí tak poslední zbytky zimy.

OBLASTNÍ KOLO POHÁRKU SČDO

6. 4. (so) 9.00 – 15.00 • KD Nadační
Oblastní soutěžní přehlídka monologů a dialogů herců amatérských divadel.

JARNÍ BAZAR

12. 4. (pá) 14.00 – 18.00 • orlovna
13. 4. (so) 8.00 – 12.00 • orlovna
Pořádá Mateřské centrum Bublinka - prodej oblečení, pomůcek pro miminka, dětského nábytku...

KVĚTNÁ NEDELE – PLETENÍ TATARŮ

14. 4. (ne) 15.00 – 18.00 • západní křídlo zámku

Připomeňte si s chlapy z Roviny, jak se plete správný tatar. Pokud budou správné proutky, možná půjde vyrobit i vrbová píšťalka. Nechte se inspirovat při barvení vajíček a zdobení perníčků s velikonočními motivy.

VELIKONOČNÍ JARMARK A VÍTÁNÍ JARA

17. 4. (st) 15.30 – 17.00 • mateřská škola
Přijďte si nakoupit velikonoční drobnosti nebo vyrobit jarní dekoraci do našich velikonočních dílniček.
Připravené bude i občerstvení.

MRSKUT – VELIKONOČNÍ OBCHŮZKA

22. 4. (po) 10.00 – 12.00 • obchůzka městem
Krojování chlapi navštíví s tarem panímámy i děvčata, aby je symbolicky pomladili.
Pořádá soubor Mladá Haná.

PÁLENÍ ČARODĚJNIC A STAVĚNÍ MÁJA

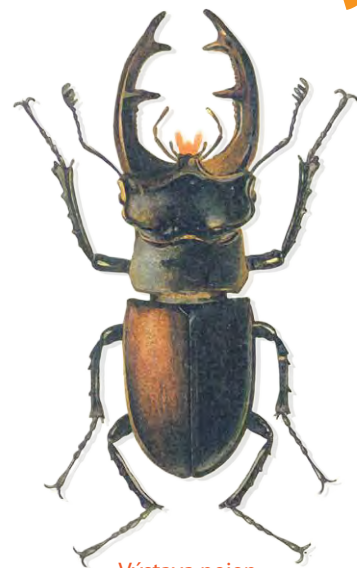
30. 4. (út) 18.00 – 24.00 • ulice Hliník
Oheň o filipojakubské noci má magickou sílu a moc. Zve všechny bystřické čarodějnice na bujarý rej do Hliníku.

Kontakt:

Mgr. Martina Žbáňková
vedoucí odboru kultury a informací
zbankova@muvb.cz tel: 734 236 506

Město Velká Bystřice
Zámecké náměstí 79, 78353 Velká Bystřice
www.velkabystrice.cz

Barevný svět přírody

Výstava nejen
o Klubu přírodovědeckém
založeném v Prostějově před 120 lety

5. 4. - 23. 6. 2019
Muzeum a galerie v Prostějově
Špalíček, Uprkova 18

Na akci budou pořizovány obrazové záznamy pro propagační a dokumentační potřeby organizace.
Organizace je zřizována a financována Olomouckým krajem.

MG
MUZEUM A GALERIE
V PROSTĚJOVĚ

Olomoucký kraj

Praha protektorátní

dovolují si Vás srdečně pozvat na premiéru prohlídkového okruhu **PRAHA PROTEKTORÁTNÍ**, který se uskuteční v sobotu 6. dubna 2019 se začátkem v 10:45 před novou odbavovací halou pražského hlavního nádraží (Vrchlického sady).
Délka programu cca 3,5 hod. s ukončením v Resslově ulici.

Po skončení vycházky možnost individuální návštěvy krypty kostela sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici s Národním památníkem hrdinů heydrichiády.

Důležité upozornění:

K účasti na prohlídce je nutná závazná rezervace na mailové adrese tomas.kryl@email.cz do pondělí 25. 3. 2019. Prohlídka se uskuteční v případě minimálně 20 účastníků (omezený počet míst!).
Potvrzení konání akce Vám bude následně oznámeno emailem a zveřejněno na této webové adrese: www.nejlepsipruvodce.cz/tuzemske-destinace/praha/praha-protektoratni/

Dopravní spojení: www.cd.cz, www.regiojet.cz, www.le.cz, www.idos.cz

Podrobnosti jsou uvedeny v příloženém letáku.
Ocením, pokud tuto pozvánku pošlete i svým přátelům a známým.

S úctou

Tomáš KRYL
průvodce * moderátor
tomas.kryl@email.cz
www.nejlepsipruvodce.cz

www.nejlepsipruvodce.cz
Ing. Tomáš KRYL

Vás srdečně zve
na prohlídkový okruh

PRAHA PROTEKTORÁTNÍ

2248 nejčernějších dní české historie 20. století. 1939-2019

Píše se rok 1938 a Třetí říše zatím beze zbraní dobývá Evropu.
Po anšlusu Rakouska a okleštění Československa o Sudety přichází březen 1939. 16. 3. vyhlásuje Adolf Hitler Protektorát Čechy a Morava. Vraťte se o 80 roků zpět a připomeňte si příběhy operace Anthropoid, heydrichiády, tzv. chlebičkové aféry, každodenních nacistických represí, židovské perzekuce a holocaustu nebo Pražského povstání.
Oživte osudy studenta Jana Opletala, básníka Jiřího Orteny, herečky Anny Letenské, makléře Nicholase Wintona a "jeho" pražských dětí, parašutistů Kubiše, Gabčíka a dalších.
Zjistěte, jakým způsobem se měla Praha architektonicky proměnit na říšské město podle představ Adolfa Hitlera a Alberta Speera, nebo objevte, kde sídlily nacistické úřady říšského protektora, gestapa, SS apod.

...příběhy v souvislostech.

sobota 6. dubna 2019, 10:45 hod.
sraz na před odbavovací halou hlavního nádraží v Praze

vstupné: 130 Kč
(80 Kč děti 6 – 14 let)

(prohlídka se uskuteční za každého počasí; nutná rezervace na tomas.kryl@email.cz)

Olomouc třídí odpad,

Nebezpečné
odpady

Nápojové
kartony

Sklo

Plasty

- sbíráme,
- separujeme,
- recyklujeme

přidejte se také vy...

Hrady a zámky oficiálně otevírají své brány poslední víkend

v březnu, ale na Bouzov a Šternberk se můžete vydat už nyní

Kroměříž, 22. 3. 2019

Památkové objekty v Olomouckém kraji ve správě Národního památkového ústavu jsou připraveny na novou sezónu a nachystaly si pro letošní rok zajímavé kulturní akce. Na Šternberku oslavíte 750. výročí od první zmínky o hradu a na zámku ve Velkých Losínách si zatančíte na renesančních slavnostech.

Po stopách šlechtických rodů

I v letošním roce pokračuje Národní památkový ústav v projektu Po stopách šlechtických rodů a věnuje se rodu Gallasů a Clam-Gallasů ze severních Čech. Protože je působnost rodu spjata převážně se severními Čechy, veškeré aktivity a akce se budou odehrávat na severočeských hradech a zámcích, např. na zámku Frýdlant, na hradě Grabštejně či na zámku Lemberk.

Panoramatické prohlídky památek

Ve spolupráci se společností PANO3D jsme minulý rok zpracovávali moderní internetovou prezentaci památek. Již nyní můžete 16 těchto památek virtuálně navštívit nejen na jejich stránkách, ale také na webu www.pamatky3d.cz. Zájemci tak nyní mají možnost prohlédnout si vybrané prostory zámků, zahrad, hradů nebo technických památek, jako je důl Michal v Ostravě z pohodlí svého domova a inspirovat se tak k jejich návštěvě, protože teprve skutečná prohlídka památky zprostředkuje návštěvníkovi tu správnou atmosféru a neopakovatelný zážitek. Díky internetu jsou tyto 360° záběry samozřejmě dostupné z celého světa a věříme, že virtuální prohlídka naláká na naše hrady a zámky nejen české návštěvníky.

Zahájení sezóny

Ačkoliv na většině hradů a zámků ve správě Národního památkového ústavu začíná letos návštěvnícká sezóna až poslední víkend v březnu, na Bouzově a Šternberku je živo již nyní. Bouzov otevřel již 1. března zimní prohlídkovou trasu, která je přístupná od pondělí do neděle. Na Šternberku můžete zavítat každou březnovou sobotu. Na zámku ve Velkých Losínách stejně jako na Jánském Vrchu zahájíme sezónu oslavou Velikonoc a těšit se můžete na svátečně vyzdobené prohlídkové trasy.

Novinky na hradech a zámcích

Mimořádnou sezónu očekáváme na hradě Šternberk, kde si letos připomínáme 750 let od první písemné zmínky o hradu. První písemná zpráva o hradu Šternberk pochází z roku 1269 v listině českého krále Přemysla Otakara II. Tato listina řeší spor pánů ze Šternberka s klášterem Hradištěm o pozemky a hranice obou držav. Vyvrcholením budou v září velké hradní slavnosti. Na zámku ve Velkých Losínách se návštěvníci mohou těšit na rozšíření II. prohlídkové trasy o přípravnu za kuchyní. Na hradě Bouzově bude na hlavní návštěvníckou sezónu provedena reinstalace hradní zbrojnice na základní prohlídkové trase. Tato úprava návštěvníkům umožní si lépe a podrobněji prohlédnout vystavený mobiliář.

Výběr z kalendáře akcí jednotlivých objektů v dubnu

Státní hrad Bouzov (www.hrad-bouzov.cz)

19.–22. 4.	Velikonoce na hradě
18. 4.	Mezinárodní den památek
25.–28. 4.	Jarní Flóra
27.–28. 4.	Čarodějnice na hradě

Státní zámek Jánský Vrch (www.janskyvrch.cz)

19.–21. 4.	Velikonoce na zámku
23.–26. 4.	Velikonoce na zámku – prohlídky pro škol

Státní hrad Šternberk (www.hrad-sternberk.cz)

13.–14. 4.	Mezinárodní den památek - prohlídky s restaurátory
19.–22. 4.	Velikonoční prohlídky hradu
20. 4.	Dětský velikonoční jarmark

Státní zámek Velké Losiny (www.zamek-losiny.cz)

19.–22. 4.	Velikonoce na zámku – vyzdobené interiéry jarní a Velikonoční tematikou
------------	---

Obnova památek se návštěvníckého provozu téměř nedotkne

V letošním roce bude na zámku ve Velkých Losínách probíhat oprava střechy na vysokém zámku v části zámecké kaple. Tento zásah nijak nenaruší návštěvnícký provoz. Dojde i k restaurování renesančních podlah na základní prohlídkové trase. Toto restaurování bude probíhat za plného provozu zámku a návštěvníci budou mít možnost nahlédnout restaurátorům „pod pokličku“. Do místností, kde bude aktuálně restaurování podlah probíhat, budou moci návštěvníci nahlížet.

Na Šternberku by mělo dojít k zahájení projektu ITI v objemu 50 mil. Kč a k zahájení projektu MAS v objemu 1,5 mil. Kč na restaurování souboru 13ks kachlových kamen.

Mgr. Dagmar Šnajdarová, pracovník PR NPÚ ÚPS Kroměříž, 573 301 435, 725 308 460, snajdarova.dagmar@npu.cz

Národní památkový ústav, územní památková správa v Kroměříži

Národní památkový ústav, územní památková správa v Kroměříži je jedním ze čtyř pracovišť zabývajících se správou objektů v péči Národního památkového ústavu. NPÚ je největší příspěvková organizace Ministerstva kultury ČR a z pověření státu spravuje a veřejnosti zpřístupňuje více než sto nemovitých památek. V rámci zpřístupněných objektů pečuje také o přibližně tři čtvrtě milionu sbírkových předmětů a též o typické součásti zámeckých i hradních areálů: historické zahrady a parky. NPÚ, územní památková správa v Kroměříži spravuje celkem 24 památkových objektů v rámci čtyř krajů:

Jihomoravský kraj – státní hrad Bitov, státní zámek Bučovice, státní zámek Kunštát, státní zámek Lednice, státní zámek Lysice, státní zámek Miletice, státní hrad Pernštejn, státní zámek Rájec nad Svítavou, státní zámek Uherčice, státní zámek Valtice, státní hrad Veveří, státní zámek Vranov nad Dyjí, vila Stiassni
Zlínský kraj – státní hrad Buchlov, státní zámek Buchlovice, Arcibiskupský zámek v Kroměříži, státní zámek Vizovice
Olomoucký kraj – státní hrad Bouzov, státní zámek Jánský Vrch, státní zámek Velké Losiny, státní hrad Šternberk
Moravskoslezský kraj – Důl Michal, státní zámek Hradec nad Moravicí, státní zámek Raduň

Další informace najdete na www.npu.cz.

Charvátští myslivci hodnotili

Na své Výroční členské schůzi konané v pohostinství u Davida v Drahlově zhodnotili myslivci Mysliveckého spolku Pomoraví Charvátu uplynulý myslivecký rok. Mezi hosty byla starostka obce Charvát Jarmila Kowalcuková, předseda ZD Dub Ing. Spáčilík, starosta Honebního společenství Ing. Skopal a hosté z družebního MS Hněvotín. Dvanáctibodový program, přednesený předsedou Mysliveckého spolku Mgr. Jiřím Hanákem, obsahoval hodnotící zprávy všech členů výboru, které zhodnotily jednotlivé oblasti myslivecké činnosti.

Po úvodním zahajovacím Lovu zdar, Lesu zdar, uctili minutou ticha památku kamarádů, kteří již nejsou mezi námi. Předseda ve své zprávě kladně hodnotil práci pana Zdeňka Mrvy a jeho syna Tomáše za odchov kachen, Radka Fňukala, Milana Kelnara a Jana Jandu za odchov bažantů a Roberta Hájka za práci na mysliveckém poličku. Odměnou za naši celoroční starostlivost o zvěř nám byly tři hony. Jeden na kachny a dva na bažanty, zajíc se nelovil. Závěrem poděkoval všem za práci a do dalšího mysliveckého roku popřál hodně mysliveckých a loveckých zážitků.

Myslivecký hospodář Radek Fňukal informoval o stavech zvěře a její ochraně. Ulove-ny byly 3 lišky a 9 mývalů. U této nepůvodní zvěře jsme oproti jiným letům, kdy se lovilo 40 mývalů i více, zaznamenali konečně pokles. Pozitivní zprávu přednesl také finanční hospodář Dušan Soušek, který oznámil, že jsme po finanční stránce opět v plusu. Ani brigádnický referent Rost'á Babíánek nehartusil, 519 odpracovaných brigádnických hodin nejlépe dokazuje, že třináctičlenný

ŽÁDNÉ REKLAMY, PROSÍM!
ŠETŘÍM NAŠE LESY - HISTORICKÉ DĚDICTVÍ
ZEMÍ KORUNY ČESKÉ

Celkový pohled na jednání VČS

kolktiv svůj přístup k zvěři a její ochraně plní svědomitě. Kritika nepřišla ani z úst předsedy revizní komise Kowalcuka.

Na řadu přišlo i přijetí nového člena Romana Máchy a předání dárku dnešnímu jubilantovi Mgr. Jiřímu Hanákovi. Otevřené diskuse se zúčastnili všichni hosté, kteří krom poděkování za pozvání vyjádřili potřebu zlepšit spolupráci mezi Obecním úřadem, zemědělci a myslivci. A jak řekl předseda ZD Ing. Spáčilík, snažit se nadále, aby Vám ta myslivost přinášela radost. V tomto smyslu znělo i jednohlasné přijaté usnesení.

Zpěvem byla hlavní část

Předsednický stůl – zprava jednatel Milan Kelnar, předseda MS Mgr. Jiří Hanák, myslivecký hospodář Radek Fňukal, finanční hospodář Dušan Soušek.

ukončena, následovalo občerstvení, řízek s bramborovým salátem velké porce, jako od maminky. Po jídle pokračovala volná zábava až do večerních hodin. Odjížděl jsem společně s hněvotínskými hosty, mile překvapen velkou účastí pozvaných a zástupců, kteří myslivosti mohou významně pomoci.

Rudolf Krč

AUDIENCE

ad
re
sát

TISK: Petr Skyva, tel.: 608 869 087